

**Etelä-Karjalan liiton
tarkastuslautakunnan arviointikertomus
2023**

Sisällys

1	Tarkastuslautakunta.....	3
1.1	Tarkastuslautakunnan kokoonpano.....	4
2	Yhteenveto.....	5
2.1	Toiminnan arviointi	5
3	Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2023.....	7
3.1	Taloudellisen tavoitteen toteutuminen	7
3.2	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	7
4	Henkilöstö	9
5	Talous.....	10
6	Tarkastuslautakunnan esitys maakuntavaltuustolle.....	12
7	Allekirjoitukset.....	13

1 Tarkastuslautakunta

Maakuntavaltuuston 13.9.2021 valitsema tarkastuslautakunta on toteuttanut kuntalain mukaista tehtävää. Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 14 luvussa 121 §:ssä:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Sidonnaisuuksista ilmoittamista koskeva säädös on tullut voimaan 1.6.2017 alkaen. Tarkastuslautakunta on koonnut luottamustehtävissä toimivien sidonnaisuusrekisterin ja saattanut sen valtuustolle tiedoksi. Sidonnaisuusrekisteri on julkaistu maakuntaliiton verkkosivuilla. Kun tehtävissä tulee muutoksia, on ilmoitusvelvollisten ensisijaisesti itse huolehdittava muutosten ilmoittamisesta.

Kuntayhtymän hallintosäännön § 55 mukaan tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset maakuntavaltuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt sidonnaisuusilmoituksia 7.6.2023 § 23. Maakuntavaltuusto merkitsi sidonnaisuusrekisterin tiedoksi 19.6.2023 § 8.

1.1 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakuntaan on kesäkuun 2021 kuntavaalien jälkeen kuulunut seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Sanna Koskenranta	Tarja Seppälä
Ismo Harju	Taru Rikula
Veikko Hämäläinen	Krista Nordberg
Mervi Rings	Arto Penttilä
Päivi Sivenius	Toni Mustola

Puheenjohtajaksi valtuusto on valinnut Sanna Koskenrannan ja varapuheenjohtajaksi Ismo Harjun.

Lautakunnan sihteerinä on toiminut Jaana Ahtiainen KPMG Oy Ab:ltä syyskuuhun 2023 asti ja Linda Kiviluoma KPMG Oy Ab:ltä lokakuusta 2023 alkaen.

Tilintarkastuksesta on vastannut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Kirsi Sova.

Lautakunta on kokoontunut toimikauden aikana 7 kertaa varsinaisiin kokouksiin, joissa on kuultu selvityksiä toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta.

2 Yhteenveto

Tarkastuslautakunta katsoo, että Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet yhtä lukuun ottamatta olennaisilta osin vuonna 2023. Taloudelliset tavoitteet taas ovat toteutuneet odotettua paremmin.

	Tavoite on toteutunut
	Tavoite on toteutunut osittain
	Tavoite ei toteutunut

2.1 Toiminnan arviointi

Tarkastuslautakunta on tilikauden 2023 arviointiin liittyen kuullut maakuntajohtajaa, hallinto- ja kehittämisjohtajaa, elinvoimajohtajaa, viestintäpäällikköä, projektikoordinaattoria, kulttuurikoordinaattoria, aluekehityspäällikköä, aluekehitysasiantuntijaa sekä henkilöstön edustajia. Tarkastuslautakunta laati koko toimikaudekseen tarkastussuunnitelman ja vuosittaisen työohjelman, jonka mukaan tarkastustyötä on toteutettu.

Tarkastuslautakunta on työohjelmansa mukaisesti ja vuoden 2023 toiminnan arviointiin liittyen tutustunut seuraaviin kohteisiin ja asioihin:

- Maakuntajohtajan liiton ajankohtaiskatsaus kaksi kertaa vuodessa
- Edunvalvonta
- CBC-ohjelma
- Aluekehitysrahoitus
- Etelä-Karjalan liiton vuoden 2023 tilinpäätös ja toimintakertomus
- Maakuntaliiton työhyvinvointi

Tilintarkastuksen etenemistä on seurattu tilintarkastajien toimittaman raportin sekä suullisten selvitysten perusteella. Myös nämä on käsitelty liiton tarkastuslautakunnan kokouksissa vuoden 2023 aikana.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan helmikuussa 2022 vaikutti CBC-ohjelman toimeenpääntöön ja pysäytti uuden 2021–2027 ohjelman valmistelun. Etelä-Karjalan liitto jatkaa ohjelmakauden 2014–2020 loppuunsaattamista hallintoviranomaisena. Ohjelman päättämistoimet jatkuvat vuoden 2025 loppuun saakka. Ohjelmakaudella 2021–2027 Kaakkois-Suomi - Venäjä-ohjelmaa ei toteuteta. Rajahankkeiden edunvalvonnan painopiste on siirtynyt edunvalvontaan, jossa haetaan tukea rajaseudun kehitykseen ja Venäjästä irtaantumiseen.

Haasteet Itärajalla ovat pakottaneet maakuntaliittoa entistä vahvempaan edunvalvontatyöhön yhdessä alueen kuntien kanssa. Yhdeksi avaintavoitteeksi on asetettu, että Etelä-Karjalaan kohdennetaan elinvoimaa vahvistavia toimia ja maan hallitusohjelmassa tunnustetaan rajamaakunnan kehittämistarpeet. Tavoite on haasteellinen eikä toteutumisen riipu pelkästään maakuntaliiton roolista. Tärkeitä toimia on kuitenkin tätä tavoitetta

kohti tehty resursoimalla muun muassa uuden yhteyspäällikön tehtävään yhdessä kuntien kanssa. Onkin tärkeää, että pienen maakunnan edunvalvontaan käytettäviä voimavaroja käytetään yhdessä ja tehokkaasti ja tarkastuslautakunta kysyykin maakuntahallitukselta, miten varmistetaan edunvalvonnan tehokas yhteistyö sekä alueen kuntien edunvalvontatyön yhteensovittaminen maakuntaliiton työn kanssa?

Liiton työhyvinvointi on henkilöstökertomuksen mukaan hyvällä tasolla. Yhdeksi strategiseksi tavoitteeksi on asetettu, että Etelä-Karjalan liitto on pidetty ja houkutteleva työpaikka. Etä- ja hybridityöskentelyyn on selvästi luotu hyvät ja toimivat mallit, mikä osaltaan lisää myös työntekijöiden hyvinvointia. Vakinaisen henkilöstön määrä oli vuoden 2023 lopussa 26, joka on pienempi kuin vuosiin. Myös vaihtuvuutta on vuonna 2023 ollut, joten tarkastuslautakunta suosittaa, että liitto kiinnittää erityistä huomiota johtamiseen ja perehdyttämiseen. Pienessä asiantuntijaorganisaatiossa pienetkin muutokset vaikuttavat koko henkilöstöön ja tarkastuslautakunta pyytää kiinnittämään huomiota avoimuuteen sekä etä- ja hybridityön johtamiseen. Lisäksi tarkastuslautakunta kysyy maakuntahallitukselta, millaiset arviot on tehty kiinteiden toimitilojen tarpeesta tuleville vuosille etätyön tultua uudeksi normaaliksi?

Tarkastuslautakunta suosittaa, että:

- Liitto kiinnittää erityistä huomiota johtamiseen ja perehdyttämiseen.
- Liitto kiinnittää erityistä huomiota työyhteisössä avoimuuteen sekä etä- ja hybridityön johtamiseen.

Tarkastuslautakunta pyytää maakuntahallitukselta vastausta seuraaviin kysymyksiin:

- Miten varmistetaan edunvalvonnan tehokas yhteistyö sekä alueen kuntien edunvalvontatyön yhteensovittaminen maakuntaliiton työn kanssa?
- Millaiset arviot on tehty kiinteiden toimitilojen tarpeesta tuleville vuosille etätyön tultua uudeksi normaaliksi?

3 Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2023

Talousarviorakenne

Etelä-Karjalan liiton taloussuunnitelma muodostuu tuloslaskelmasta, investointiosasta ja rahoituslaskelmasta ja sisältää varsinaisen toiminnan lisäksi CBC-ohjelman ja projektitoiminnan.

Talousarvion sitovuus

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden **sitova erä on talousarvion loppusumma** (tilikauden yli/ali-jäämä).

Talousarviossa esitettävät tunnusluvut muodostuvat suoritettavista, tehokkuutta ja taloudellisuutta ilmaisevista luvuista, toiminnan laajuustiedoista sekä voimavaroja osoittavista tunnusluvuista, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Suoritettavat tavoitteet ja tunnusluvut ovat ohjeellisia. Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohdattaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia siten, että yksiköiden tulee noudattaa perusteissa kuvattua toiminnallista linjaa.

3.1 Taloudellisen tavoitteen toteutuminen

Maakuntavaltuustoon asettama sitova taloudellinen tavoite on ollut talousarvion yli/ali-jäämä. Tavoitteen toteuma oli ylijäämäinen 199.839,01 euroa.

3.2 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Seuraavana on käsitelty vastuualueittain talousarviossa sisältyviä toiminnallisia tavoitteita ja näistä annettuja selvityksiä toimintakertomuksessa 2023. Sitovista talousarvion tavoitteista on esitetty toimintakertomuksessa selkeä yhteenvedotaulukko kohdassa 12.3 ”Tavoitteet, mittarit ja toteutuma”. Toimintakertomuksessa esitetyt tavoitteet perustuvat vuoden 2023 talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin.

Tavoite	Mittari	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio	
Etelä-Karjalan liiton asiantuntija-, verkosto-, projekti- ja edunvalvontatyöllä kehitetään Etelä-Karjalan elinvoimaa	Sidosryhmä-/asiakastytyväisyys Etelä-Karjalan liiton kokonaistoiminnasta vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)	Toteutui ollen 3,88 (v. 2022 oli 3,93)	Asetettu tavoite on toteutunut. Edellisenä vuonna toteuma on ollut 3,93.	
Etelä-Karjalan liitto on vahva verkostovaikuttaja ja haluttu yhteistyökumppani.	Sidosryhmä-/asiakastytyväisyys Etelä-Karjalan liiton kokonaistoiminnasta vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)	Toteutui ollen 3,88 (v. 2022 oli 3,93)	Asetettu tavoite on toteutunut. Edellisenä vuonna toteuma on ollut 3,93. Tilinpäätöksessä edunvalvontaan liittyvien tavoitteiden (2kpl) toiminnalliset mittarit ovat samoja kahdelle eri tavoitteelle. Vaikka toiminnalliset tavoitteet on asetetulla mittarilla saavutettu, niin molemmat ovat hieman heikentyneet vuodesta 2022.	

Tavoite	Mittari	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio	
Maakuntakaavoitusta ja maakuntaohjelmaa koskevat suunnittelutehtävät etenevät tavoiteaikataulun mukaisesti.	Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n alustava kaavaluonnos valmistuu vuoden 2023 aikana. Maakuntaohjelman seurantaraportti on laadittu vuoden 2023 loppuun mennessä.	Ei toteutunut. Kaavaluonnos valmistumassa 2024 huhtikuun loppuun mennessä. Toteutui	Tavoitteeseen ei ole päästy vuoden 2023 aikana. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta.	
Etelä-Karjalaan kohdennetaan elinvoimaa vahvistavia toimia ja maan hallitusohjelmassa tunnistetaan rajamaakunnan kehittämistarpeet	Itäisen Suomen tukipaketin toimeenpano etenee. Hallitusohjelman sisällöt tukevat rajamaakunnan elinvoimaa.	Toteutunut osittain (vrt. toimintasuunnitelmaan kirjatut tavoitteet s. 14)	Itä-Suomi-paketti sisältää useita laajojakin kokonaisuuksia, joista osa toteutumassa vasta vuosien päästä. Tilinpäätöksessä onnistumisiksi mainitaan ratahankkeet, vt 13 korjausosuudet sekä liikenne 12-suunnitelman päivitys. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta edelleen.	
Työhyvinvointi hyvällä tasolla	Työhyvinvointikyselyvastausten keskiarvo pysyy vähintään 2022 tasolla (3,78).	Ei toteutunut. Keskiarvo oli 3,67.	Tavoite ei ole toteutunut.	
Positiivinen työnantajakuva säilyy	Jokaisessa työhaussa tehtävä saadaan täytettyä pätevällä hakijalla. Työhyvinvointikyselyvastausten mukaan vähintään kolme työntekijää neljästä suosittelee työpaikkaa tuttavalle.	Toteutui. Toteutui. 75 % suosittelee työpaikkaa tuttavalle	Tavoite on toteutunut. Avoimet paikat on täytetty. Tavoite on toteutunut.	

Tarkastuslautakunta suosittaa, että asetettujen mittareiden tulee olla selkeitä ja mitattavia sekä tavoitteellisia ja sellaisia mihin omalla toiminnalla voidaan vaikuttaa. Myös tavoitetasot tulee todeta kunkin käytettävän mittarin kohdalla.

Tarkastuslautakunta suosittaa, että tavoitteiden toteutumätietojen esittämistapaan tilinpäätöksessä kiinnitetään erityistä huomiota ja tuodaan selkeästi esille, toteutuiko asetettu tavoite vai ei.

Lisäksi tarkastuslautakunta pyytää asettamaan myös toiminnallisia valtuustoon nähden sitovia tavoitteita.

4 Henkilöstö

Arviointivuoden päättyessä henkilöstön kokonaismäärä oli 32 (vuonna 2022: 32, 2021: 38, 2020: 36).

Vakituisesta henkilöstöstä on irtisanoutunut vuonna 2023 yhteensä 5 henkilöä (2022: 6). Maakuntaliiton henkilöstömäärään suhteutettuna on tämä kuitenkin 15,6 %. Monet irtisanoutuneista ovat edenneet omalla työurallaan eteenpäin, mikä kertoo siitä, että liitto on voinut toimia ponnahduslautana yhä vaativimpiin tehtäviin ja kokemusta Etelä-Karjalan liitossa työskentelystä on arvostettu.

Lähimmän kymmenen vuoden sisällä liiton henkilöstöstä 34 % saavuttaa eläkeiän, eli käytännössä 11 henkilöä. Keski-ikä liiton työntekijöillä on 48,4 vuotta.

Koulutettujen määrä laski vuodesta 2022 ollen vuonna 2023 20 koulutettua (vuonna 2021: 22), mutta koulutuspäivät per koulutettu kasvoi 0,1 päivää. Koulutukseen on myös käytetty enemmän varoja kuin vuonna 2022. Liitto on panostanut henkilöstön koulutukseen mm. järjestämällä koko henkilöstölle koulutuksen. Pääpaino koulutuksissa on ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen.

Henkilöstöstä 87,5 % vastasi liitossa tehtyyn työhyvinvointikyselyyn. Viime vuonna vastaava luku oli 68,8 % joten kasvua oli yhteensä 15,9 %-yksikköä. Työhyvinvointikyselyn keskiarvo oli vuonna 2023 3,67. Vuonna 2022 vastaava luku oli 3,78. Liiton sairauspoissaolojen pituus on pienentynyt vuodesta 2022 (= 11,2 pv/htv) ollen 3,8 päivää/htv. Tässä luvussa on vuosittain merkittävääkin vaihtelua. Kunta-alalla luku on keskimäärin 20,7 päivää/htv (v. 2022).

Syyskuussa 2023 toteutettiin vuosittainen työhyvinvointikysely Kuntien eläkevakuutuksen kyselymallia soveltaen. Kyselyn tulokset kohenivat erityisesti kysymyksissä, jotka käsittelevät asiakkaita ja yhteistyötä ja myös osin kysymyksiä työtehtäviin ja voimavaroihin liittyen. Alenemaa tuloksissa oli erityisesti esihenkilötyötä ja johtamista koskevissa kysymyksissä. Tulosten mukaan työntekijöistä kolme neljästä suosittelisi nykyistä työpaikkaa tuttavilleen. Suosittelijoiden osuus aleni jonkin verran edellisen vuoden 86 %:sta. Etelä-Karjalan liiton henkilöstökyselyn tulokset ovat hyvällä tasolla. Vain yhden osa-alueen osalta keskiarvo mennyt alle 3:n; muuttuneen geopoliittisen tilanteen vaikutus työhyvinvointiin sai pisteet 2,5.

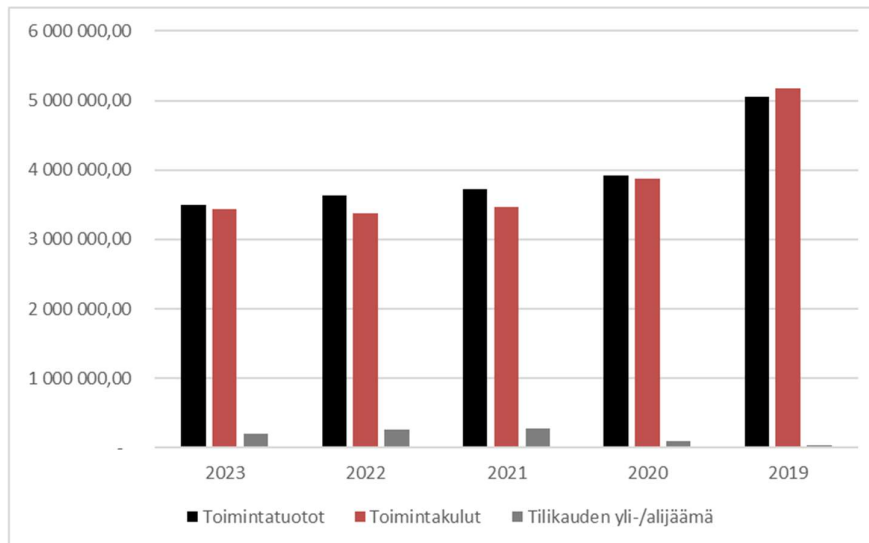
Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstöllä on riittävät mahdollisuudet päivittää osaamistaan.

Tarkastuslautakunta suosittaa, että osaamiseen sekä koulutukseen tulee myös asettaa tavoitteita ja mittareita.

5 Talous

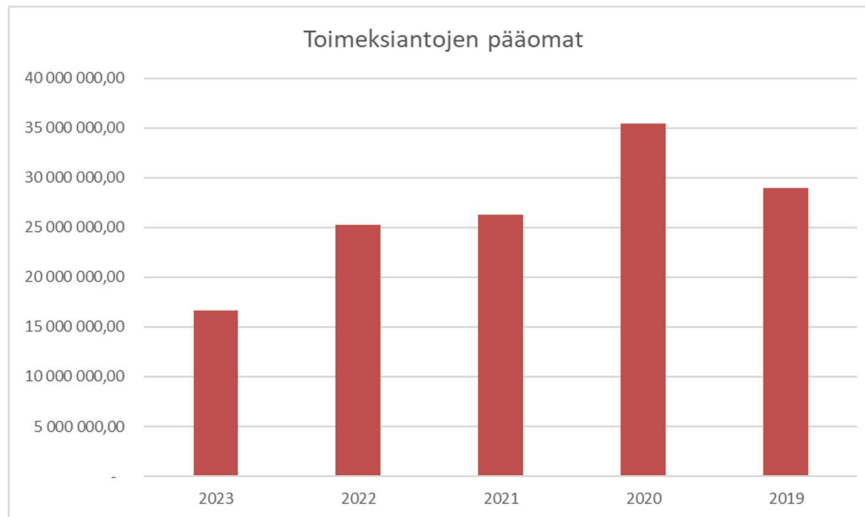
Etelä-Karjalan liiton vuoden 2023 tulos oli ylijäämäinen 199 839,01 €. Taloussuunnitelmassa 2023 tilikauden alijäämäksi arvioitiin -50 000 €, joten liiton ylijäämä oli merkittävästi parempi kuin mitä taloussuunnitelmassa osattiin arvioida. Kuvassa 1 on esitetty liiton toimintakulut suhteessa toimintatuottoihin sekä kyseisen tilikauden yli-/alijäämä. Yli-/alijäämään vaikuttaa edellä mainittujen lisäksi myös mm. poistot sekä rahoitus- tuotot ja -kulut.

Toimintakulut kokonaisuutena toteutuivat 68 018,51 € taloussuunnitelmaa pienempinä. Toimintakuluista suurimman erän muodostaa palkat ollen tilikauden 2023 aikana yhteensä 2 238 779,57 € eli 65,3 % toimintakuluista. Toimintatuotot toteutuivat 49 453,94 € taloussuunnitelmaa suurempina. Liiton myyntituotot ylittivät taloussuunnitelman, mutta tuet ja avustukset eivät yltäneet sen tasolle.

Kuva 1 Tuloslaskelman tunnusluvut

Etelä-Karjalan liiton oma pääoma per 31.12.2023 oli 2 784 259,19 €. Peruspääoma muodostaa omasta pääomasta 334 290,32 € ja edellisten tilikausien ylijäämä 2 088 070,81 €. Edellisten tilikausien ylijäämään vaikuttaa merkittävästi tilikausien tulokset. Taseen loppusumma per 31.12.2023 oli 19 963 554,15 €. Merkittävästi suurimmat erät taseella ovat toimeksiantojen varat taseen varoissa sekä toimeksiantojen pääomat vastuissa. Kuvassa 2 on esitetty toimeksiantojen pääoman kehitystä vuodesta 2019 vuoteen 2023.

Kuva 2 Toimeksiantojen pääomat

6 Tarkastuslautakunnan esitys maakuntavaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2023 maakuntavaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että maakuntavaltuusto pyytää hallitukselta vastineet arviointikertomuksen havaintoihin ja kysymyksiin, jotka on esitetty laatikoissa. Tarkastuslautakunta pyytää vastinetta esitettyihin kannanottoihin toimitettavaksi tarkastuslautakunnalle 31.10.2024 mennessä.

Tarkastuslautakunta kiittää Etelä-Karjalan liiton koko henkilökuntaa sekä erityisesti tarkastuslautakunnassa vierailleita asiantuntijoita yhteisestä toimintavuodesta ja hyvästä yhteistyöstä.

7 Allekirjoitukset

Lappeenrannassa 12. huhtikuuta 2024

Sanna Koskenranta
puheenjohtaja

Ismo Harju
varapuheenjohtaja

Veikko Hämäläinen
jäsen

Mervi Rings
jäsen

Päivi Sivenius
jäsen